

MAŽEIKIŲ MOKSLEIVIŲ TECHNINĖS KŪRYBOS CENTRO MOKYTOJŲ IR KITŲ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokytojų etikos kodeksas (toliau – MEK) – tai dokumentas, apibrėžiantis pagrindines profesinės etikos normas, reguliuojančias pedagogų ir jų ugdytinių bei kitų centro bendruomenės narių santykius, saugančias jų žmogiškąją vertę bei orumą, atspindintis asmeninės moralės reikalavimus, profesines vertybes bei teisinius draudimus darbuotojų sprendimams bei veiklai.

2. Mokytojų etikos kodeksas skiriamas tam, kad padėtų centro mokytojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, ir padėtų jas spręsti.

3. Mokytojų etikos kodeksas papildo mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, mokyklos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojanti vertybių visuma.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Mokytojų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsenys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamoms vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. MOKYTOJO ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Mokytojų etikos kodekso paskirtis - nubrėžti tolerancijos ribas centro narių tarpusavio santykiuose, išryškinti mokytojų, darbuotojų etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimamiems mokytojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Padėti įstaigos mokytojams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

7. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV. PAGRINDINIAI MEK PRINCIPAI IR VEIKLOS REIKALAVIMAI

8. Mokytojai ir darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti centro siekius, etiškai elgtis tiek centre, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jo vardą rajone ir Lietuvoje.

9. Objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems.

10. Mokytojas ir centro vadovas yra objektyvus ir nesavanaudiškas. Jo tarnybinių sprendimų nelemia jo paties, jo šeimos narių, giminių ar draugų asmeniniai interesai.

11. Kiekvienas centro narys turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto:

11.1. Jei mokytojas dalyvauja taryboje, komisijoje ar kitoje darbo grupėje, turinčioje priimti sprendimus, kurių rezultatais jis pats yra asmeniškai suinteresuotas ir dėl to negali būti bešališkas, apie tai praneša svarstyme dalyvaujantiems asmenims ir nusišalina nuo balsavimo ar kitokio sprendimo priėmimo.

11.2. Centro vadovas, priimdamas į darbą ar paaukštindamas darbuotojus pareigose, yra bešališkas. Jis negali savo šeimos nario ar giminės skirti savo pavaduotoju ar teikti kokių nors kitokių privilegijų.

12. mokytojai ir kiti darbuotojai privalo laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginėse instrukcijose numatytas funkcijas.

13. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu ir su savivaldos institucijomis.

14. Perteikti tautos ir žmonijos kultūros vertybes jaunajai kartai, pagal išgales dalyvauti kultūros plėtros procese.

15. Būti tolerantiškiems kitų nuomonei.

16. Vengti moralizavimo, neskubėti teisti ir nereikalauti iš kitų to, ko pats nepajėgia laikytis.

17. Vertindami ugdytinių elgesį ir pasiekimus, mokytojai siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, kelti mokymosi motyvaciją.

18. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo savame kolektyve.

19. Suprasti, jog mokytojo, darbuotojo etiką pažeidžia:

19.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

19.2. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis;

19.3. girtavimas ir piktnaudžiavimas kitomis svaiginamosiomis priemonėmis;

20. Suprasti, jog mokytojo, darbuotojo laisvei prieštarauja:

20.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei kritikai;

20.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas.

21. Mokytojas gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus ugdymo būdus, jei šie yra tinkami, profesiniu požiūriu.

22. Mokytojai ir kiti darbuotojai taupiai ir pagrįstai naudoja materialinius ir kitus resursus.

23. Mokytojai pagarbiai ir geranoriškai bendrauja su mokinių tėvais.

24. Mokytojas konsultuoja tėvus bei globėjus sprendžiant vaikų auklėjimo problemas, padeda švelninti tėvų ir vaikų konfliktus.

25. Mokytojas privalo nešiuurkščiau, neįžeidžiančiau, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių elgesio normų pažeidimo faktams.

26. Intrigos, neįveikiami konfliktai, kenkimas kitiems ir pedagogų bendruomenės skilimas trukdo Centrai atlikti savo tiesiogines funkcijas. Centro vadovas, neįstengiantis sureguliuoti aštrių, ilgai užsitęsusių konfliktų, turėtų atsistatydinti.

V. KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

27. Priimtas MEK skelbiamas viešai mokyklos internetiniame puslapyje.

28. Centro bendruomenė įsipareigoja gerbti MEK ir rūpintis jo veiksmingumu.

29. MEK vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 3 - jų centro mokytojų. .

30. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu mokytojų etikos komisijos darbo reglamentu.

31. Sankcijos už mokytojų etikos pažeidimus taikomos atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą – moralinio poveikio priemones (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Mokytojo Etikos kodekso priežiūrą vykdančios etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio.

32. MEK etikos komisija, sprendama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, mokytojų etikos kodekso nenumatytais atvejais turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su mokytojo etikos kodekso pripažintomis pamatinėmis etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.

33. Mokytojų etikos kodeksas, priimtas kaip centro bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų.
